

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3118/2019
11.03.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Влаховић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, Управа за извршење кривичних санкција, Казнено-поправни завод у Београду, коју заступа Државни правобранилац из Београда, ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 49/19 од 17.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 11.03.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 49/19 од 17.05.2019. године, у делу става првог изреке у односу на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада тужиоца за фебруар 2013. године, у износу од 28.340,00 динара, са законском затезном каматом од 05.03.2013. године до исплате.

У преосталом делу се ревизија тужиоца **усваја**, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 49/19 од 17.05.2019. године, тако што се одбија, као неоснована, жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 1839/18 од 17.10.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1839/18 од 17.10.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, за период од фебруара 2013. године закључно са мартом 2015. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, ближе наведено тим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 202.575,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 49/19 од 17.05.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен, као неоснован,

тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да на име накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада тужиоцу исплати појединачне месечне износе за период од фебруара 2013. године закључно са мартom 2015. године, са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ од доспелости до исплате, ближе наведено тим ставом изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и обавезан тужилац да туженој на име трошкова поступка исплати износ од 6.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 87/18- ЗПП), па је нашао да је ревизија делимично основана.

Другостепена пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању у првостепеном поступку, тужиоцу су трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада уредно исплаћивани закључно са јануаром 2013. године, док му у периоду од фебруара 2013. године закључно са мартom 2015. године трошкови превоза за долазак и одлазак са рада исти нису исплаћивани, иако је тужилац радио и подносио писмени захтев свом непосредном руководиоцу, како је било предвиђено, што тужена није спорила. Према наводима тужене тужилац је подносио непотпуне захтеве, односно да није прилагао доказе - појединачно искоришћене карте аутопревозника за дату релацију позивајући се на обавештење – процедуру управника Казнено поправног завода у Београду од 05.11.2013. године и обавештење – процедуру Казнено поправног завода у Београду од 23.01.2013. године, које предвиђају достављање доказа о оствареним трошковима превоза у виду искоришћене карте или месечне карте за наведену релацију. Тужена је доносила појединачна решења о накнади трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада тужиоцу, а сва решења су донета у поступку одлучивања по захтевима тужиоца за накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла, па је закључак да је тужилац подносио захтев туженој и за спорни период за који му трошкови превоза нису исплаћени, руководивши се исказом тужиоца и сведока ББ. Тужена није доказала нити је имала доказних предлога ради утврђивања чињеница да је од тужиоца тражено да донесе плаћене аутобуске карте у утуженом периоду као доказ насталих трошкова, с обзиром да су трошкови превоза у функцији рада и обављања послова радног места, а тужилац је у спорном периоду своје послове обављао и на исти долазио превозом, због чега је имао трошкове и тиме умањење своје имовине, у ком смислу је првостепени суд нашао да је тужена дужна да тужиоцу исплати накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада за утужени период, а висину је утврдила из налаза и мишљења судског вештака.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у нашао да је право запосленог на трошкове превоза засновано непосредно на закону и подзаконском акту. Тужилац се обраћао писаним захтевом свом непосредном руководиоцу и доказао је и да је имао стварне трошкове превоза, као и обим тих трошкова, при чему није користио правна средства интерне и судске заштите у управном поступку, па је закључак првостепеног суда да је тужена поступала супротно позитивно правним прописима када тужиоцу није исплатила трошкове превоза, чиме му је проузроковала штету.

Другостепени суд је нашао да је првостепени суд погрешно применио материјално право, због чега је преиначио првостепену пресуду.

Наиме, другостепени суд је нашао да у конкретном случају тужилац није поступио сходно одредби члана 140. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“ број 70/05...104/19) те члана 7. Правилника о условима о остваривању права на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у Министарству унутрашњих послова, односно није користио правна средства интерне и судске заштите у управном поступку, ценећи да је тужена доносила решење којим је одбијала, као неоснован, захтев тужиоца за признање накнаде за трошкове превоза за долазак на рад и одлазак са рада (конкретно месец фебруар 2013. године), уз образложење да је чланом 140. став 1. Закона о државним службеницима, утврђено да о правима и дужностима државног службеника одлучује руководиоца решењем, а чланом 37. Закона о платама државних службеника и намештеника, да државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада за време које је провео на службеном путу у земљи или у иностранству, за смештај и исхрану док ради и борави на терену и на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем на друго место рада, док је чланом 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнине државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ број 86/07, 93/17 и 98/07) утврђено да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају, те да је тужилац поднео захтев за накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла за месец фебруар 2013. године, а да је обавештењем – процедуром од 23.01.2013. године дефинисано да је ради остваривања права на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, како би било донето решење за примену овог права, потребно да подносилац захтева приложи адекватан доказ, а то је искоришћена месечна карта, сходно захтеву који је поднео, а по истеку календарског месеца у коме запослени користи услуге превоза, те да је дужан да достави оригинални доказ до 5-тог у наредном месецу, односно искоришћену месечну карту овлашћеног аутопревозника, као и да ће државни орган прихватити и појединачне карте уколико подносилац захтева докаже да на релацији на којој путује аутопревозници продају месечну карту, узимањем потврде од аутопревозника о немогућности давања месечне карте. Како тужилац није доставио адекватан доказ, искоришћену месечну, односно појединачну месечну карту, овлашћеног аутопревозника, нису се стекли услови за доношење решења о накнади трошкова превоза за одлазак на рад и долазак са рада у ком смислу је и решењем одбијен захтев државног службеника овде тужиоца, а како тужилац није изјавио жалбу против наведеног решења жалбеној Комисији Владе, а према Упутству о правном средству,

односно није поступио у складу са правним путем за остваривање трошкова превоза, то је другостепени суд одбио тужбени захтев и преиначио првостепену пресуду.

Одредбом члана 140 Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“ број 70/05...104/19) прописано је да о правима и дужностима државног службеника одлучује руководиоцац решењем, ако овим или другим законом или другим прописом није друкчије одређено. Руководилац може писмено да овласти државног службеника који има стечено високо образовање на студијама другог степена (дипломске академске студије - мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године и најмање пет година радног искуства у струци да уместо њега одлучује о правима и дужностима државних службеника. Овлашћење може бити ограничено по садржини и трајању. При одлучивању о правима и дужностима државног службеника примењује се закон којим се уређује општи управни поступак, изузев код одлучивања о одговорности за штету.

Врховни касациони суд је, сходно цитираној законској одредби, оценио да је другостепени суд правилно одлучио применивши правилно материјално право у односу на фебруар месец 2013. године у погледу трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, с обзиром да је тужена само у погледу тог месеца донела решење којим је одбила захтев тужиоца за признање накнаде за трошкове превоза за долазак на рад и одлазак са рада.

У преосталом делу, према оцени Врховног касационог суда, побијана пресуда је донета на основу погрешне примене материјалног права.

Одредбом члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС” бр. 62/06...101/08) прописано је да државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, време које је провео на службеном путу у земљи и иностранству, за смештај и исхрану док ради и борави на терену и на накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго место рада, те да се услови за накнаду трошкова, њихове висине и начин на који се остварују, прописују уредбом Владе.

Одредбом чланом 2. став 1. тачка 1. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС” бр. 86/07... 98/07) прописано је да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада, као и чланом 3. истог закона да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

У складу са цитираним законским одредбама тужилац има право на исплату трошкова превоза за време које је провео на раду, које му није исплаћено, а које право је засновано непосредно на закону у подзаконском акту. Тужена није доказала да је од тужиоца тражено да донесе плаћене аутобуске карте у утуженом периоду као доказ

насталих трошкова, док је тужилац доказао да је имао стварне трошкове превоза, као и обим тих трошкова, при чему је користио правна средства интерне судске заштите у управном поступку само за месец фебруар 2013. године. Како је тужилац доказао да је имао трошкове превоза и висину тих трошкова, да се обраћао писаним захтевом свом непосредном руководиоцу и да је у спорном периоду обављао послове, а на посао је долазио превозом, те да тужена није тужиоцу исплатила трошкове превоза, чиме му је незаконитим радом проузроковала штету, то је према оцени Врховног касационог суда правилна одлука првостепеног суда (осим за месец фебруар 2013. године).

Погрешан је став другостепеног суда да тужилац нема право на накнаду трошкова превоза, зато што је тужена донела решење којим је одбила захтев тужиоца за признање накнаде за трошкове превоза за долазак на рад и одлазак са рада, јер се захтев тужиоца односи само на месец фебруар 2013. године.

На основу изложеног применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке, а као у ставу другом изреке на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Како је тужилац успео у поступку по ревизији у већем делу, применом одредбе члана 153, 154. и 165. ЗПП, досуђени су му трошкови ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара на терет тужене и то за састав ревизије, према важећој Адвокатској тарифи.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић